

اثر نیوکینون بر اسپرماٹوزنز

مطالہ وردی: مدل دیابتیک موش صحرایی

محمد سعیدی عارف - جلال حادی - حمید صومی

محمد تقی پور - مہدی سوادکوهی - امجدی - امجدی - امجدی -

ابراہیم حسن دوست دستک

عنوان و نام پدیدآور	:	اثر تیمو کینون بر اسپرماتوژنز: مطالعه موردی مدل دیابتیک موش صحرایی/محمد سعیدی عارف... او دیگران.
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات صالحیان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۱۱۰ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۱۴-۶۱۱-۵-۴۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	محمد سعیدی عارف، جلال عبدی، حمید صومی، محمد تقی پور، مهدی سوادکوهی ماهفروجکی، ابراهیم حسن دوست دستک.
یادداشت	:	کتابنامه.
عنوان دیگر	:	مطالعه موردی مدل دیابتیک موش صحرایی.
موضوع	:	سیاهدانه -- خواص درمانی
موضوع	:	Nigella -- Therapeutic use
موضوع	:	تیموکینون
موضوع	:	Thymoquinone*
موضوع	:	اسپرماتوژنی در حیوانات -- گزارش های بالینی
موضوع	:	Spermatogenesis in animals -- Case studies
موضوع	:	دیابت -- گزارش های بالینی
موضوع	:	Diabetes -- Case studies
شناسه افزوده	:	سعیدی عارف، محمد -- ۳۶۷-
رده بندی کنگره	:	RS۱۶۵
رده بندی دیویی	:	۶۱۵/۳۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۳۳۱۹۴۲
وضعیت رکورد	:	فیبا

اثر تیمو کینون بر اسپرماتوژنز

مطالعه موردی: مدل دیابتیک موش صحرایی

■ محمد سعیدی عارف - جلال عبدی - حمید صومی - محمد تقی پور، مهدی سوادکوهی ماهفروجکی -

ابراهیم حسن دوست دستک

■ ناشر: صالحیان

■ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۴-۶۱۱-۵-۴۰۰۰۰

■ طراح جلد: سمیرا صفاری

■ سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۹ - اول

■ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

■ بهاء: ۴۰۰۰۰ تومان

آدرس: تهران، میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، کوچه شهدای ژاندارمری، پلاک ۱۲۷

تلفن: ۰۹۱۹۰۸۱۰۱۴۲ - ۶۶۹۷۹۳۰۰

سایت انتشارات: www.pubsalehiyan.ir

این کتاب با همکاری موسسه زند تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۰
فصل ۱: دیابت و مدل ایجاد آن	۱۳
۱-۱ مقدمه	۱۴
۱-۲ انواع دیابت	۱۷
۱-۲-۱ دیابت نوع اول	۱۸
۱-۲-۲ دیابت نوع دوم	۱۸
۱-۲-۳ نشانه های دیابت	۱۸
۱-۲-۴ مدل های ایجاد دیابت	۲۱
۱-۴-۱ ایجاد دیابت با روش ماده شیمیایی آلوکسان منو هیدرات	۲۱
۱-۴-۲ ایجاد دیابت به روش ماده شیمیایی استرپتوزوتوسین (STZ)	۲۱
فصل ۲: اسپرم و فرآیندهای ایجاد آن	۲۳
۲-۱ بیضه ها	۲۴
۲-۲ سلولهای لایدیگ	۲۷
۲-۳ اسپرماتوژنز	۲۸
۲-۴ سلول های سرتولی	۳۱
۲-۵ هورمون شناسی بیضه	۳۳
۲-۶ اپی دیدیمیس	۳۴
۲-۷ بررسی نقش آنتی اکسیدانی اسپرم	۳۵
فصل ۳: گیاه سیاه دانه و تیمو کینون	۳۹
۳-۱ معرفی گیاه سیاه دانه	۴۰
۳-۲ ترکیبات سیاه دانه	۴۱
۳-۳ اثرات فارماکولوژیک سیاه دانه	۴۲
۳-۴ اثرات ضد اکسایشی سیاه دانه	۴۲
۳-۵ اثرات ضد التهابی سیاه دانه	۴۳
۳-۶ اثرات ضد سرطانی سیاه دانه	۴۳
۳-۷ اثرات ضد چربی خون سیاه دانه	۴۴

۴۴	۳-۸ اثرات ضد دیابتی سیاه دانه
۴۵	۳-۹ اثرات سیاه دانه بر سیستم گوارش
۴۵	۳-۱۰ اثرات ضد میکروبی سیاه دانه
۴۶	۳-۱۱ مروری بر نتایج چند مقاله
۴۹	فصل ۴: روند مطالعه و بنیانهای آزمایشگاهی
۵۰	۴-۱ حیوانات مورد آزمایش
۵۱	۴-۲ مواد مورد استفاده در آزمایش
۵۱	۴-۳ مدت زمان تزریق تیموکینون (TQ)
۵۱	۴-۴ نحوه ایجاد مدل دیابت در موش های صحرایی
۵۲	۴-۵ تیم بندی حیوانات در گروه های دیابتیک و غیر دیابتیک الف- گروه غیر دیابتیک (کنترل)
۵۳	۴-۶ نحوه اندازه گیری پارامتر های کمی اسپرم
۵۴	۴-۷ استفاده از CASA برای ارزیابی تحرک اسپرم
۵۶	ارزیابی مبروسکرپی مایع منی
۵۶	ارزیابی میکروسکرپی پایه منی
۵۸	۴-۸ تنظیمات مورد استفاده برای آنالیز اسپرم
۵۸	۴-۹ نحوه تهیه اسلاید های باک شناسی
۵۹	۴-۱۰ مراحل تهیه اسلاید های بافت شناسی
۶۲	۴-۱۱ نحوه اندازه گیری پارامتر های هورمونی
۶۳	۴-۱۲ هورمون های LH و FSH
۶۴	۴-۱۳ گلوکز
۶۴	۴-۱۴ روش اندازه گیری تستوسترون
۶۵	روش اجرا
۶۵	۴-۱۵ انسولین
۶۶	روش اجرا
۶۶	مدل آماری طرح
۶۸	مراحل تهیه محیط T6
۶۹	فصل ۵: نتیجه گیری و سخن پایانی
۷۳	اثر تزریق دوز های مختلف تیموکینون (TQ) بر میزان هورمون تستوسترون
۷۶	اثر تزریق دوز های مختلف تیموکینون (TQ) بر میزان هورمون انسولین
۷۷	اثر تزریق دوز های مختلف تیموکینون (TQ) بر میزان گلوکز خون

پیشگفتار

بررسی‌ها نشان داده است که دستگاه تولید مثل، تحت تأثیر بیماری دیابت قرار می‌گیرد. بنابراین در این کتاب، تأثیر تجویز تیموکینون بر شاخصهای باروری جنس نر، و میزان هورمون‌های تولید مثلی در موش‌های صحرایی نرمبتلا به دیابت و غیردیابت بررسی شد.

در این مطالعه ۴۰ سر موش صحرایی نژاد ویستار در محدوده وزنی ۱۸۰-۲۲۰ گرم به‌طور تصادفی به ۸ گروه ۵ تایی که ۴ گروه غیردیابت و ۴ گروه دیابت هستند، تقسیم شدند. گروه اول، کنترل غیردیابت از حلال دارو، توئین ۸۰ و سرم فیزیولوژی بود، استفاده شد. گروه دوم، سوم، چهارم و پنجم تیمارهای تحت درمان غیردیابت، که به ترتیب دوزهای ۵ mg/kg، ۱۰، ۲۰ و ۴۰ وزن بدن تیموکینون (TQ) دریافت کردند. گروه پنجم، کنترل دیابتیک، که از حلال دارو، توئین ۸۰ و سرم فیزیولوژی بود، استفاده شد. گروه ششم، هفتم و هشتم تیمارهای تحت درمان دیابت، که به ترتیب دوزهای ۵ mg/kg، ۱۰، ۲۰ وزن بدن تیموکینون (TQ) دریافت کردند. سپس میزان هورمون‌های تولید مثلی LH، FSH، تستوسترون و شاخص‌های باروری اسپرم، اندازه‌گیری و ثبت شد.

تیموکینون با دوز ۱۰ و ۲۰ mg/kg منجر به افزایش هورمون‌های LH و تستوسترون در گروه دیابتیک و غیر دیابتیک و افزایش هورمون FSH در گروه دیابتیک شده است. همچنین تیموکینون با دوز ۱۰ و ۲۰ mg/kg باعث افزایش هورمون انسولین و کاهش گلوکز خون در گروه دیابتیک شده است. از طرفی دیگر تیموکینون با دوز ۱۰ mg/kg باعث افزایش تحرک اسپرم، کاهش عدم تحرک اسپرم و افزایش سرعت اسپرم در گروه مبتلا به دیابت شده است و تیموکینون با دوز ۱۰ و ۲۰ mg/kg باعث افزایش تحرک اسپرم، کاهش عدم تحرک اسپرم و افزایش سرعت اسپرم در گروه غیر دیابت شده است.

ماده موثر گیاه سیاه دانه (تیموکینون) سبب بهبود شاخص‌های باروری اسپرم و همچنین هورمون‌های تولید مثلی جنس نر در موش‌های صحرایی مبتلا به دیابتیک و غیر دیابتیک شده است.